

Semesterplan for KA sidefag 2023

Kandidatuddannelsen i Psykologi

Indholdsfortegnelse

SEMESTERBESKRIVELSE FOR UDDANNELSER VED AALBORG UNIVERSITET	2
ALMENPSYKOLOGI MED PSYKOLOGIENS HISTORIE	3
ALMENPSYKOLOGI OG PSYKOLOGIENS HISTORIE	8
VALGFAG	13
MODULTITEL DANSK: LYKKE OG LIVSKVALITET - ER DET DET SAMME?	13
MODULTITEL DANSK – INFORMATIONSVISUALISERING: VISUEL PERCEPTION AF VIDEN, INFORMATION OG DATA	21
MODULTITEL DANSK – KØN OG FEMINISME I PSYKOLOGI	28
PSYKOLOGIENS VIDENSKABSTEORI	34

Semesterbeskrivelse for uddannelser ved Aalborg Universitet

Version: 1.0

Dato: 29.10.2021

Oplysninger om semesteret

Studienævn: *Studienævn for Psykologi*

Studieordning: <https://studieordninger.aau.dk/2022/35/3407>

se §18 for den specifikke kursus/modulbeskrivelse

Semesterets temaramme

Uddannelsens 8. semester er centreret omkring afhandlingen i Almenpsykologi med Psykologiens Historie giver den studerende mulighed for at reflektere over psykologien som sammenhængende videnskab og fagområde. Målet er, at den studerende udvikler kompetencer svarende til kompetencemål for projektmodul

Semesterets organisering og forløb

På 8. semester er der et *projektmodul*.

I tilknytning til projektarbejdet tilbydes følgende aktiviteter:

- Introduktion og gruppedannelse (forestås af Rasmus Birk)
- Seminarundervisning, 5x2 timer (forestås af projektvejlederne)

Semesterkoordinator og sekretariatsdækning

Ankerlærer: Rasmus Birk (rbirk@ikp.aau.dk)

Sekretariatsdækning

Skemalægger Birgitte Skovsgaard bsk@ikp.aau.dk

Eksamen Annette Christensen annette@ikp.aau.dk

Rekvisitionsbudget Lis Kragh lis@ikp.aau.dk

Evaluerings Birgitte Skovsgaard bsk@ikp.aau.dk

Uddannelseskoordinator/Studienævnssekretær Andrea Dosenrode ad@ikp.aau.dk

ALMENPSYKOLOGI MED PSYKOLOGIENS HISTORIE

Almenpsykologi med psykologiens historie
General Psychology including the History of Psychology

ECTS:15

STADS-kode:

Placering

KA-Sidefag 2. semester

Modulansvarlig

Rasmus Birk rbirk@ikp.aau.dk

Vejledere

Alfred Sköld - alfred@ikp.aau.dk

Nik Kharlamov - nik@ikp.aau.dk

Sarah Awad - awads@ikp.aau.dk

Ester Holte Kofod - ester@ikp.aau.dk

Casper Schmidt - casc@ikp.aau.dk

Thomas Borchmann - borchman@ikp.aau.dk

Carsten Rønn - sorbus@ikp.aau.dk

Nicolai Graakjær - nicolaiq@ikp.aau.dk

Ane Søndergaard Thomsen - anest@ikp.aau.dk

Jørn Ry Hansen - ryhansen@ikp.aau.dk

Einar Baldursson - einarb@ikp.aau.dk

Seminarholdere

Seminar afholdes af de vejledere, som har flere end 15 studerende tildelt. De studerende, hvis vejleder ikke afholder seminar, vil få tilbudt en plads på et andet seminarhold.

Type og sprog

Projektmodul

Dansk og engelsk

Mål

Viden

Den studerende skal gennem projektet opnå viden om og forståelse af

- Teorier og metoder inden for de valgte almenpsykologiske aspekter
- udvalgte relevante aspekter af psykologihistorien (fænomenhistorien og/eller forskningshistorien) og psykologiens videnskabsteori

Færdigheder

Den studerende skal gennem projektet opnå færdigheder i

- at formulere og vurdere en interessant teoretisk eller empirisk problemstilling inden for almenpsykologien samt begrunde og vælge relevante analyse- og løsningsmodeller
- at anvende almenpsykologiens videnskabelige metoder og redskaber på en teoretisk eller empirisk problemstilling
- at kunne bringe mindst to teoretiske perspektiver på en valgt problemstilling i anvendelse
- at syntetisere forskellige teoretiske perspektiver
- at kunne indlejre en problemstilling psykologihistorisk (fænomen- og/eller forskningshistorisk)
- at kunne analysere udvalgte relevante videnskabsteoretiske aspekter af en almenpsykologisk problemstilling og
- at kunne formidle og diskutere almenpsykologiske problemstillinger og løsningsmodeller til fagfæller og ikke-specialister

Kompetencer

Den studerende skal gennem projektet opnå kompetencer til

- at kunne håndtere komplekse og udviklingsorienterede situationer i studie- eller arbejdssammenhænge inden for det almenpsykologiske handlingsrum
- selvstændigt at kunne indgå i fagligt og tværfagligt samarbejde med en professionel tilgang
- at kunne identificere egne læringsbehov og strukturere egen læring i almenpsykologiske læringsmiljøer samt at kunne bidrage til organiseringen af et produktivt samarbejde i fællesskab med projektvejlederen
- at kunne reflektere over egen faglig progression inden for det almenpsykologiske fagområde samt
- at kunne anvende generelle færdigheder, der knytter sig til beskæftigelse, hvor almenpsykologien er relevant samt
- at bringe ovenstående viden og færdigheder i anvendelse i konkrete professionelle sammenhænge

Fagindhold og sammenhæng med øvrige moduler/semestre

Projektet i modulet Almenpsykologi med psykologiens historie skal demonstrere den studerendes evne til på kvalificeret vis at formulere, analysere og bearbejde problemstillinger inden for et afgrænset almenpsykologisk emne. Temarammen ligger i forlængelse af modulerne på studiets 5.-7. semester.

Projektet er teoretisk og indebærer formulering og bearbejdning af en almenpsykologisk problemstilling, der kan inddrage såvel socialpsykologiske, personlighedspsykologiske, kognitionspsykologiske som udviklingspsykologiske aspekter.

Problemstillingen skal inddrage mindst to forskellige teoretiske perspektiver. Den valgte problemstilling skal ligeledes indlejres psykologihistorisk (fænomenhistorisk og/eller forskningshistorisk) og videnskabsteoretisk.

Der kan indgå egen empiri i projektet, men dette er ikke påkrævet.

Den valgte problemstilling kan omhandle fænomener fra såvel normalpsykologien som den afvigende psykologi eller psykopatologien for så vidt som disse fænomener kan bringes under en almenpsykologisk synsvinkel eller anvendes til at belyse almenpsykologien

Omfang og forventet arbejdsindsats

15 ECTS svarer til 405 timers arbejdsindsats, og disse forventes fordelt på følgende måde:

<i>Aktivitet</i>	<i>Timer</i>
<i>Introduktion og gruppedannelse</i>	<i>6</i>
<i>Forelæsningsrække, 8 x 2 timer</i>	<i>16</i>
<i>Vejledning (for en 2-personers gruppe)</i>	<i>2</i>
<i>5 seminar gange á 2 timer</i>	<i>10</i>
<i>Læsning og forberedelse</i>	<i>369</i>
<i>Eksamen</i>	<i>1-2 timer afhængigt af gruppestørrelse</i>

NB: lektioner tælles som timer.

Antal forelæsninger: 8 (ekskl. Semesterintroduktion)

Antal forelæsningshold: 2 – alle forelæsninger foretages som hybridundervisning i to hold

Antal seminar timer: 5x2 timer

Antal seminarhold: (afhænger af antallet af vejledere)

Deltagere

Samlæses med 6. semester på bachelorstudiet i psykologi.

Deltagerforudsætninger

Det anbefales, at man har gennemført de foregående sidefagssemestre.

Modulaktiviteter (kursusgange med videre)

Følgende er en oversigt over:

- Gruppedannelse og semesterintroduktion
- Forelæsningsrækken i almenpsykologi og psykologiens historie
- Evalueringerne

Udover dette afholder hver vejleder 5 seminarange.

Aktivitet	Tidsslot	Titel	Underviser/ Seminarholder
Introduktion & gruppedannelse, dag 1	2 x 45 min.	Introduktion til bachelorprojektet (for både BA og KA sidefag)	Rasmus Birk
Gruppedannelse, dag 2	4 x 45 min.	Gruppedannelse for KA-sidefag	Rasmus Birk
Psykologiens Historie 1	2 x 45 min.	Introduktion til psykologiens historie	Rasmus Birk
Psykologiens Historie 2	2 x 45 min.	Centrale tematikker i psykologiens historie	Rasmus Birk
Psykologiens Historie 3	2 x 45 min.	Historiens psykologi	Rasmus Birk
Psykologiens Historie 4	2 x 45 min.	Psykologi, historie og magt	Rasmus Birk
Almenpsykologi, forelæsning 1	2 x 45 min.	Almenpsykologi 1	Svend Brinkmann
Almenpsykologi, forelæsning 2	2 x 45 min.	Almenpsykologi 2	Einar Baldursson
Almenpsykologi, forelæsning 3	2 x 45 min.	Almenpsykologi 3	Alfred Sköld

Afslutning	2 x 45 min	Afrunding: Spørgsmål og svar om almenpsykologi, psykologiens historie, og almenpsykologisk projektskrivning	
Midtvejsevaluering	1 x 45 min		Rasmus Birk
Slutevaluering	1 x 45 min		Rasmus Birk

Eksamen

Mundtlig på baggrund af projekt.

Den mundtlige del af prøven foregår som en diskussion mellem den/de studerende, eksaminator og censor med udgangspunkt i den af én eller flere studerende udarbejdede projektrapport.

Den mundtlige prøve indledes med et oplæg fra den/de studerende, som maksimalt forventes at vare 5 minutter pr. studerende.

Sidetæl: En projektrapport på:

- 15-25 sider for individuelt udarbejdede projektrapporter
- 40-50 sider for to studerende
- 50-70 sider for tre studerende
- 60-80 sider for fire studerende
- 70-90 sider for fem studerende
- 80-100 sider for seks studerende

Resumé: Der udarbejdes et resumé på engelsk. Resuméet skal være på højst 2 sider og indgår i helhedsvurderingen. En procesbeskrivelse vedlægges projektet som bilag.

Besvarelsen skal demonstrere de læringsmål, som er angivet i modulbeskrivelsen ovenfor.

Normeret prøvetid: Ved gruppeprøver: 20 minutter pr. studerende samt 10 minutter til votering og karaktergivning pr. gruppe. For individuelle eksaminer er prøvetiden 30 minutter inklusiv votering og karaktergivning.

Der foretages en samlet bedømmelse af projektrapporten (inkl. resumé) og den mundtlige præstation.

Pensumramme: 1250 standardsider ikke for snævert afgrænset vejledergodkendt, selvvalgt litteratur i tilknytning til projektet.

Almenpsykologi og psykologiens historie

Dette er et *frivilligt kursus* (dvs. uden eksamen) som tilbydes til de studerende på 6. semester og KA-sidefag. Der opgives ikke pensum til dette fag, men en række forslag til litteratur, som kan være en inspiration til jeres projekter. Kurset forsøger at integrere de forskellige teoretiske perspektiver, I er blevet introduceret til igennem jeres studietid, og det forsøger ligeledes at give nogle overordnede perspektiver på psykologiens historie.

Formålet med kurset er at give kortere introduktioner og diskussioner af almenpsykologien og psykologiens historie.

I forhold til forelæsningserne om **almenpsykologi** er der kun i ringe grad enighed om, hvad almenpsykologi er. Der vil derfor afholdes tre forelæsninger med forskellige underviseres bud på dette, til inspiration, diskussion og almen intellektuel dannelse. Forelæsningserne skal være en inspiration til at forstå, hvad almenpsykologi er, og kan være. Forelæsningserne skal give plads til en pluralitet af synspunkter og give de studerende en række **forskellige** bud på, hvordan man kan tænke almenpsykologisk.

Kurset vil indeholde to dele.

1. En forelæsningsrække som forestås af Svend Brinkmann, Einar Baldursson, Alfred B. Sköld. Hver forelæser præsenterer sit bud på hvad almenpsykologi er, hvad det burde være, hvordan man kan forholde sig til almenpsykologi, og om det overhovedet er noget som helst.
2. En forelæsningsrække om psykologiens historie. Psykologi er en multifacetteret disciplin med en kompleks historisk udvikling. Forelæsningserne vil præsentere forskellige bud på, hvordan man kan tænke over historie i psykologi og psykologiens historie, samt demonstrere relevansen af historisk tænkning for psykologer.

Forelæsningsmanchet og anbefalet litteratur:

1. forelæsning om Psykologiens Historie: Introduktion til psykologiens historie *2 x 45 min v/ Rasmus Birk*

Introduktion til psykologiens historie. Forelæsningen vil argumentere for, hvorfor psykologiens historie er relevant; og vil introducere overordnede tilgange til psykologihistorie. Forelæsningen vil derudover forholde sig til, hvordan man kan tænke over psykologiens historie i forhold til projektet. Hvordan og hvorfor er psykologiens historie relevant?

Anbefalet litteratur:

- Costall, A. (2006). 'Introspectionism' and the mythical origins of scientific psychology. *Consciousness and Cognition*, 15(4), 634–654. <https://doi.org/10.1016/j.con-cog.2006.09.008>
- Danziger, K. (1994). Does the History of Psychology Have a Future? *Theory & Psychology*, 4(4), 467–484. <https://doi.org/10.1177/0959354394044001>

2. forelæsning om Psykologiens Historie: Centrale tematikker i psykologiens historie

2x 45 min v/ Rasmus Birk

Denne forelæsning vil skitsere en række centrale tematikker i psykologiens historie, hvordan de har udviklet sig over tid, og deres sammenhæng med 'almenpsykologi'. Forelæsningen fokuserer på at identificere generelle træk i hvordan psykologien har udviklet sig teoretisk og konceptuelt. Hvad har man været optaget af? Hvilke forståelser af menneskets natur, psykologi mv. har eksisteret? Hvordan har disse skiftet?

Anbefalet litteratur:

- Greenwood, John D. *A Conceptual History of Psychology: Exploring the Tangled Web*. 2nd ed. Cambridge: Cambridge University Press, 2015. <https://doi.org/10.1017/CBO9781107414914>.

3. forelæsning om Psykologiens Historie: Historiens Psykologi?

2 x 45 min v/ Rasmus Birk

De to foregående forelæsninger stiller skarpt på psykologiens historie som disciplin. I denne forelæsning fokuserer jeg i stedet på spørgsmålet, om *psykologiske fænomener* kan forstås som historisk kontingente, dvs. om psykologiske fænomener og koncepter (kognition, emotioner, identitet, selvet) kan forstås som afhængige af, og varierende med, historiens udvikling.

Recommended readings:

- Danziger, K. (1997). *Naming the Mind: How Psychology Found its Language*. SAGE. Introduction, chapter 4, 5, 6 & 10)
- Valsiner, J. (2012). *A Guided Science: History of Psychology in the Mirror of Its Making*. Transaction Publishers (pp.75-170)
- Muthukrishna, M., Henrich, J., & Slingerland, E. (2021). Psychology as a Historical Science. *Annual Review of Psychology*, 72(1), 717–749. <https://doi.org/10.1146/annurev-psych-082820-111436>
- Smith, Roger. 'The History of Psychological Categories'. *Studies in History and Philosophy of Science Part C: Studies in History and Philosophy of Biological and Biomedical Sciences* 36, no. 1 (1 March 2005): 55–94. <https://doi.org/10.1016/j.shpsc.2004.12.006>.

4. forelæsning om Psykologiens Historie: Psychology, power and history

2 x 45 min v/ Rasmus Birk

In this lecture, we will draw on the work of the sociologist Nikolas Rose to analyse how psychology (and what he calls the 'psy-complex') is, and has been, deeply ingrained in the governance of human beings. Drawing on Rose's work, and linking it to more recent developments, we will consider psychology's role in society.

Recommended readings:

- Kvale, S. (2003). The Church, the Factory and the Market: Scenarios for Psychology in a Postmodern Age. *Theory & Psychology*, 13(5), 579–603. <https://doi.org/10.1177/09593543030135005>
- Rose, N. (1985). *The psychological complex: Psychology, Politics and Society in England 1869-1939*. Routledge & Kegan Paul. Can be read online at nikolasrose.com/books
- Rose, N. (1998). *Inventing Our Selves: Psychology, Power and Personhood*. Cambridge University Press.
- Rose, N. (1999). *Governing the Soul: The Shaping of the Private Self* (2nd ed.). Free Association Books.

1. Forelæsning om almenpsykologi

2 x 45 minutter v/ Svend Brinkmann

As a science, psychology has often been constructed around one of two concepts: The mind or the brain. For those working on the basis of the former, the mind is typically seen as a kind of mental space, housing so-called mental representations. For those inclined to a neuroscientific approach, the brain is seen as the seat of psychological functioning. In this lecture, I will argue that both are in many cases misguided versions of Cartesianism, i.e., the view of the mind associated with the philosophy of René Descartes, which identifies mental phenomena with inner entities in the mind, brain, or mind/brain. Instead, I claim that psychology should be based on the concept of the person. The person is a moral and legal concept that refers to a living agent, who can be held accountable for his or her actions. A person moves in a moral space of reasons in addition to a physical space of causation. A psychological science thus needs to take normativity into account and describe the properties of its subject-matter using what Rom Harré (2002) has called “person grammar”, i.e., a vocabulary suitable for describing persons and their actions.

Recommended reading:

- Brinkmann, S. (in press). Minds, brains, or persons? What is psychology about. In *The Routledge International Handbook of Theoretical and Philosophical Psychology*

2. Forelæsning om almenpsykologi

2 x 45 minutter v/ Einar Baldursson

Forestillingen om den ”almene” eller ”grundlæggende” psykologi er afkom af en filosofisk forestilling, der stammer fra første halvdel af det forrige århundrede. Påstanden er, at videnskaberne praksis og resultater kan tilgås ud fra en filosofisk forestilling om verdens orden i form af domæner, strukturer og relationer. Det forrige århundrede er ikke mindst historien om, hvordan denne forestilling brød sammen i takt med en række revolutionære fund indenfor naturvidenskaberne. Såvel kvantefysikken som evolutionslæren spiller her en central rolle.

Indenfor psykologien ses fortsat, at filosofisk metafysik spiller en rolle, som på mange måder er ekko af fortiden. Retninger som eksistentialisme, fænomenologi, hermeneutik og social-

konstruktionisme er eksempler på, at filosofiske traditioner og metafysik fortsat sætter dagsorden i psykologien. En del af forklaringen er, at evolutionslæren (her forstået som et fokus på psyken som et produkt af en evolutionær historie) blev i længere periode ignoreret af psykologiens hovedretninger.

I forelæsningen vil jeg argumentere for og forsøge at demonstrere, hvordan evolutionær heuristik kan understøtte en naturalistisk forståelse af psykologien. En sådan evolutionær realisme kan skabe et grundlag for og afgrænsning af psykologien og sikre dens ontologiske status.

Recommended reading:

- Baldursson, E. B. (2020). Evolutionær realisme som perspektiv. In *Metodernes praksis. Bind II: Realistisk Metode i Psykologien* (pp. 93-112). Aalborg Universitetsforlag.
- Giere, R. N. (2004). How models are used to represent reality. *Philosophy of science*, 71(5), 742-752.
- Kurzban, R., & Athena Aktipis, C. (2007). Modularity and the social mind: Are psychologists too self-ish?. *Personality and Social Psychology Review*, 11(2), 131-149.
- Nesse, R. M., & Ellsworth, P. C. (2009). Evolution, emotions, and emotional disorders. *American Psychologist*, 64(2), 129.
- Pawson, R. & Baldursson, E.B. (2020) Lydhør realisme og vejen til mellemniveau teorier. In *Metodernes praksis. Bind II: Realistisk Metode i Psykologien* (pp. 145-164). Aalborg Universitetsforlag.

3. Forelæsning om almenpsykologi

2 x 45 minutter v/ Alfred Sköld

Når det kommer til almenpsykologi, er der forskel på 'er' og 'bør'. Almenpsykologi er mange ting – det interessante spørgsmål i denne sammenhæng er, hvad det *bør* være. I denne forelæsning vil jeg kort argumentere for følgende:

1. Almenpsykologi bør være den psykologiske disciplin, der stiller grundlæggende spørgsmål om, hvad psyken er, og hvad det indebærer, at være væsener med en psyke.
2. Almenpsykologien bør være en videnskab om livet.
 - a. Almenpsykologien bør have et tæt bånd til filosofien.
3. Almenpsykologien bør omhandle og tematisere relationen mellem det universelle og det singulære.

Anbefalet litteratur:

- Sofokles (442/1 BC./2011) *Antigone*. Aarhus Universitetsforlag
- Lear, J. (2018). Wisdom Won from Illness. *Wisdom Won from Illness – Essays in Philosophy and Psychoanalysis* (p. 11-30). Harvard University Press.
- Butler, J (2005). An Account of Oneself. In: Butler, J (2005) *Giving an Account of Oneself* (p. 3-41). Fordham University Press.
- Sköld, A. B. (2021). Chapter 2: Life. In: Sköld, A. B. (2021). *Relationality and Finitude: A Social Ontology of Grief* (p. 51-89). PhD Dissertation. Aalborg University Press

4. Afrunding: Spørgsmål og svar om almenpsykologi, psykologiens historie, og almenpsykologisk projektskrivning

2 x 45 minutter v/ Rasmus Birk

Som afslutning afholdes en interaktiv forelæsning, der fokuserer på at diskutere eventuelle tilbageværende spørgsmål til almenpsykologi, psykologiens historie og det at skrive almenpsykologisk projekt.

HUSK: vi mangler en tekst for sidefagsforlængerne

Valgfag

Modultitel dansk: Lykke og livskvalitet - er det det samme?

Lykke og livskvalitet – er det det samme
Happiness and quality of life – is that the same?

ECTS: 5

STADS-kode:

Modulansvarlig

Ane Søndergaard Thomsen (AST) (anest@ikp.aau.dk)

Undervisere

Ane Søndergaard Thomsen (AST) (anest@ikp.aau.dk)

Type og sprog

Valgfag.

Undervisningen foregår på dansk.

Mål

Den studerende skal kunne demonstrere:

Viden

- begreber og tematikker inden for lykke og livskvalitetsforskning.

Færdigheder

- beskrive og redegøre for sammen begreber og tematikker
- beskrive og redegøre for de forskellige metodiske og analytiske tilgange i forhold emnerne lykke- og livskvalitet
- forholde sig kritisk til lykkeforskningens empiriske grundlag
- reflektere over ovenstående i konkrete afgrænsede sammenhænge og
- forklare sammenhænge, analysere og/eller udføre de konkrete procedurer under vejledning.

Kompetencer

- anvende ovenstående viden og færdigheder på en selvstændig, velargumenteret, nuanceret og kritisk måde.

Fagindhold og sammenhæng med øvrige moduler/semestre

Danskerne er ofte blevet kåret til verdens lykkeligste folk, senest af FN i "World Happiness Report 2016 Update". Hvad betyder det?

Kurset omfatter en indføring i den videnskabelige forskning i lykke og livskvalitet som udgangspunkt for en diskussion af, hvorvidt lykke og livskvalitet er det samme. Kan man fx være lykkelig, hvis man lider af en alvorlig sygdom. Og hvordan, hvis overhovedet, hænger det sammen med mental sundhed?

Modulet omfatter centrale teorier og forskningsresultater inden for emnet, herunder teorier om faktorer, der fremmer eller hæmmer lykke og livskvalitet.

Lykke og livskvalitet er almenpsykologiske temaer, da de er almindeligt forekommende fænomener, der berører os alle. Derudover trækker behandlingen af emnerne på alle de psykologiske grunddiscipliner fra 1. og 3. semester i forsøget på at give en helhedsorienteret belysning. Modulet henvender sig således særligt til 6. semesters almenpsykologiske temaer samtidig med, at kurset i overensstemmelse med 4. semesters fokus på kvantitativ metode diskuterer de mange kvantitative måleinstrumenter.

Der bliver mulighed for selv at prøve nogle af de ofte anvendte metodikker.
PS. Der er ikke tale om et kursus i positiv psykologi.

Omfang og forventet arbejdsindsats

4 forelæsninger á 4 timer, dvs. 16 timer i alt.

Det forventes, at de studerende deltager aktivt i øvelser undervejs. Pensum: 500 standardsider litteratur.

Deltagere

Valgfaget er målrettet 4. og 6. semester på psykologiuddannelsen.

Ved forhåndsgodkendelse fra de pågældendes studienævn er kurset også åbent for andre.

Modulaktiviteter (kursusgange med videre)

Aktivitet	Tidsslot	Titel	Underviser
1. Forelæsning med integrerede workshopaktiviteter	4 x 45 min.	Danmark/Norge/Finland - verdens lykkeligste lande?	Ane Søndergaard Thomsen
2. Forelæsning med integrerede workshopaktiviteter	4 x 45 min.	Livskvalitet	Ane Søndergaard Thomsen

3. Forelæsning med integrerede workshopaktiviteter	4 x 45 min.	Evolutionær tilgang til lykke og livskvalitet	Ane Søndergaard Thomsen
4. Forelæsning med integrerede workshopaktiviteter	4 x 45 min.	Er livskvalitet og lykke så det samme?	Ane Søndergaard Thomsen

Eksamen

Prøven: Aktiv deltagelse/løbende evaluering.

Prøven består i tilfredsstillende aktiv deltagelse i kurset, hvilket indebærer 75 % tilstedeværelse samt indløsning af samtlige opgaver, som stilles i løbet af kurset. Disse opgaver indebærer bl.a. aktiv deltagelse i et igangværende forskningsprojekt.

Hvis den studerende ikke kan bestå ved aktiv deltagelse/løbende evaluering er der brugt et eksamensforsøg.

Bedømmelsesform: Bestået/ikke bestået.

Syge- og reeksamen

Prøven foregår som en intern skriftlig prøve i form af en hjemmeopgave med en af den studerende valgt og af den kursusansvarlige underviser godkendt problemstilling i relation til pensum. Der er tale om en individuel opgave på 5-7 sider.

Pensumramme: 500 sider obligatorisk litteratur.

Bedømmelsesform: Bestået/ikke bestået. Besvarelsen bedømmes af eksaminator.

Prøven skal demonstrere, at modulets mål er indfrie.

Se endvidere "vigtige datoer" og "Formalia vedr. Prøver".

Forelæsningsmanchet/Pensum:

1. forelæsning: Danmark/Norge/Finland - verdens lykkeligste lande?

4 timer v/ Ane Søndergaard Thomsen

Forelæsning giver en introduktion til lykkeforskning i FN, EU og på nationalt niveau. Hvad betyder det? Hvordan og hvad måler man? Hvad betyder det i et psykologisk perspektiv? I en globaliseret tidsalder migrerer mennesker i søgning efter et bedre liv. Forelæsningen vil berøre, hvordan migration påvirker lykken for alle tre befolkningsgrupper: 1) migranterne, 2) dem, der efterlades i hjemlandet og 3) befolkningen i modtagerlandet. I øvelsesdelen afprøver I metodikken i praksis.

Pensum:

- Helliwell, J.F, Layard, R. Sachs, J.D., De Neve, J-E., Aknin, L.B., & Wang, S. (Eds.) (2022). *World Happiness Report 2022* (ss. 1-145). New York: Sustainable Development Solutions Network. Available from <https://happiness-report.s3.amazonaws.com/2022/WHR+22.pdf> [146 sider]
- Helliwell, J.F, Layard, R. & Sachs, J.D. (Eds.) (2018). *World Happiness Report 2018*. Chapter 1-3 (ss. 2-65) & annex (ss. 160-166). Available from <https://worldhappiness.report/ed/2018/> [71 sider]
- Helliwell, J., Layard, R. & Sachs, J. (Eds.) (2016). *World Happiness Report 2016, Update (Vol. 1)*. Chapter 1 & 2 (ss. 1-49). New York: Sustainable Development Solution Network. Available from https://docs.wix-static.com/ugd/928487_e4ee68d284c44b16ad3bd28fb4e5dd7a.pdf [49 sider]
Institut for lykkeforskning & Danica Pension (). *Der er et lykkeligt land – en kortlægning af årsagerne til danskernes lykke*. Available from <http://www.lykkeforskning.dk/> [64 sider]
- Martela, F., Greve, B., Rothstein, B. Saari, J (2020). The Nordic Exceptionalism: What explains why the Nordic countries are constantly among the happiest in the world. In Helliwell, J.F, Layard, R. Sachs, J., & De Neve, J-E. (Eds.) (2020). *World Happiness Report 2020* (ss. 128-145). New York: Sustainable Development Solutions Network. Available from <https://worldhappiness.report/ed/2020/> [18 sider]
- The Happiness Research Institute (2015). *Happiness Equality Index Europe 2015*. Available from https://docs.wix-static.com/ugd/928487_1f4d07b8ffb040cb8f0944e61a32c017.pdf [15 sider]

Supplerende litteratur:

- OECD (2013), *OECD Guidelines on Measuring Subjective Well-being*. OECD Publishing. <http://dx.doi.org/10.1787/9789264191655-en> [270 sider]
- Link til World Database of Happiness, der drives af forskere ved Erasmus University Rotterdam i Holland: <http://worlddatabaseofhappiness.eur.nl/>

2. kursusgang: Livskvalitet

4 timer v/ Ane Søndergaard Thomsen

Også livskvalitet måles på forskellig vis. WHO har fx udviklet et spørgeskema, der i den korte version er valideret i Danmark.

Kursusgangen præsenterer forskningen og diskuterer bl.a. om, og evt. hvordan, man kan opleve stor tilfredshed, selvom man lever med et handicap eller en psykisk lidelse.

I øvelsedelen afprøver I metodikken i praksis.

PS. Underviser har tilladelse fra WHO til at anvende spørgeskemaet i forskningsprojekt.

Pensum:

- Asnaani, A., Kaczurkin, A.N., Alpert, E., McLean, C.P., Simpson, H.B., & Foa, E.B. (2017). The effect of treatment on quality of life and functioning in OCD. *Comprehensive Psychiatry*, 73(2), 7–14. DOI: 10.1016/j.comppsy.2016.10.004 [8 sider]
- Grover, S. & Dutt, A. (2011). Perceived burden and quality of life of caregivers in obsessive-compulsive disorder. *Psychiatry and Clinical Neurosciences*, 65(5), 416–422. DOI: 10.1111/j.1440-1819.2011.02240.x [7 sider]
- Jacoby, R.J., Leonard, R.C., Riemann, B.C., & Abramowitz, J.S. (2014). Predictors of quality of life and functional impairment in obsessive-compulsive disorder. *Comprehensive Psychiatry*, 55(5), 1195-1202. DOI: 10.1016/j.comppsy.2014.03.011 [8 sider]
- Kugler, B.B., Lewin, A.B., Phares, V., Geffken, G.R., Murphy, T.K., & Storch, E.A. (2013). Quality of life in obsessive-compulsive disorder: The role of mediating variables. *Psychiatry Research*, 206(1), 43–49. DOI: 10.1016/j.psychres.2012.10.006 [7 sider]
- Nørholm, V. & Bech, P. (2001). The WHO Quality of Life (WHOQOL) Questionnaire: Danish validation study. *Nordic Journal of Psychiatry*, 55(4), 229-235. DOI: 10.1080/080394801681019075 [7 sider]
- Rapaport, M.H., Clary, C., Fayyad, R., & Endicott, J. (2005). Quality-of-Life impairment in depressive and anxiety disorders. *American Journal of Psychiatry*, 162(6), 1171-1178. DOI: 10.1176/appi.ajp.162.6.1171 [8 sider]
- Thomsen, A.S. & Bech, P. (2017). Possible Error in the Danish version of the WHO Quality of Life (WHOQOL-BREF) Questionnaire. *Nordic Journal of Psychiatry*, 71(7), 549-550. DOI: 10.1080/08039488.2017.1352025 [2 sider]
- Weidle, B., Ivarsson, T., Thomsen, P.H., Lydersen, S., & Jozefiak, T. (2015). Quality of life in children with OCD before and after treatment. *European Child and Adolescent Psychiatry*, 24(9), 1061-1074. DOI: 10.1007/s00787-014-0659-z [14 sider]
- The WHOQOL Group (WHO) (1998). Development of the World Health Organization WHOQOL-BREF Quality of Life Assessment. *Psychological Medicine*, 28(3), 551-558 [8 sider]
- World Health Organization (WHO) (1996). *WHOQOL-BREF: introduction, administration, scoring and generic version of the assessment*. Available from: <https://www.who.int/publications/i/item/WHOQOL-BREF> [18 sider]

3. kursusgang: Evolutionær tilgang til lykke og livskvalitet

4 timer v/ Ane Søndergaard Thomsen

Det evolutionære perspektiv antager, at mennesket er udviklet med henblik på at løse de problemer, vores forfædre mødte i bestræbelsen på at overleve og reproducere sig. Det har gennem tiden bl.a. krævet, at vi har lyst til at få børn.

Forelæsningen diskuterer særlige elementer i vores tilfredshed, der kunne tænkes at have en evolutionær baggrund, herunder forældreskabets betydning. Hvordan hænger det sammen, at det nogle gange påstås i pressen, at "Lykken er ikke at få børn", mens det andre gange rapporteres, at "forældre er lykkeligere". Hvad er op og ned på dette dilemma? Det er et faktum at fødselsraten i Vesteuropa er så lille, at vi som art ikke reproducerer os selv (under 2 børn pr. kvinde).

Et andet tema er naturens betydning for menneskers velbefindende.

Pensum:

- Crosier, B.S., Webster, G.D. & Dillon, H.M. (2012). Wired to Connect: Evolutionary Psychology and Social Networks. *Review of General Psychology*, 16(2), 230-239. DOI: 10.1037/a0027919 [10 sider]
- Grinde, B. (2009) An evolutionary perspective on the importance of community relations for quality of life. *TheScientificWorldJOURNAL: TSW Child Health & Human Development* 9, 588–605. DOI 10.1100/tsw.2009.73 [18 sider]
- Grinde, B. & Patil, G.G. (2009). Biophilia: Does Visual Contact with Nature Impact on Health and Well-Being? *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 6(9), 2332-2343. doi:10.3390/ijerph6092332 [12 sider]
- Stanca, L. (2016). The geography of parenthood and well-being: Do children make us, where and why? In Sachs, J., Becchetti, L. & Annett, A. (Eds.), *World Happiness Report 2016 (Vol II), Special Rome edition* Chapter 4, 88-102. Available from <https://apo.org.au/sites/default/files/resource-files/2016-03/apo-nid226726.pdf> [14 sider]

Supplerende litteratur:

- Workman, L. & Reader, W. (2008). *Evolutionary Psychology* (2th Ed.). Cambridge, UK: Cambridge University Press [328 sider]

4. kursusgang: Er livskvalitet og lykke så det samme?

4 timer v/ Ane Søndergaard Thomsen

Den afsluttende forelæsning centrerer sig om resultaterne fra de studerendes øvelser. Hvad viser de studerendes arbejde med lykke og livskvalitet?

Kan vi som psykologer lære noget af dette eller er det blot målinger, der er gode som reklamekampagne for de nordiske lande som verdens lykkeligste lande?

Pensum:

Der er intet ny pensum til denne kursusgang.

Samlet pensum:

- Asnaani, A., Kaczurkin, A.N., Alpert, E., McLean, C.P., Simpson, H.B., & Foa, E.B. (2017). The effect of treatment on quality of life and functioning in OCD. *Comprehensive Psychiatry*, 73(2), 7–14. DOI: 10.1016/j.comppsy.2016.10.004 [8 sider]
- Crosier, B.S., Webster, G.D. & Dillon, H.M. (2012). Wired to Connect: Evolutionary Psychology and Social Networks. *Review of General Psychology*, 16(2), 230-239. DOI: 10.1037/a0027919 [10 sider]
- Grinde, B. (2009) An evolutionary perspective on the importance of community relations for quality of life. *TheScientificWorldJOURNAL: TSW Child Health & Human Development* 9, 588–605. DOI 10.1100/tsw.2009.73 [18 sider]
- Grinde, B. & Patil, G.G. (2009). Biophilia: Does Visual Contact with Nature Impact on Health and Well-Being? *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 6(9), 2332-2343. doi:10.3390/ijerph6092332 [12 sider]
- Grover, S. & Dutt, A. (2011). Perceived burden and quality of life of caregivers in obsessive-compulsive disorder. *Psychiatry and Clinical Neurosciences*, 65(5), 416–422. DOI: 10.1111/j.1440-1819.2011.02240.x [7 sider]

Helliwell, J.F, Layard, R. Sachs, J.D., De Neve, J-E., Aknin, L.B., & Wang, S. (Eds.) (2022). *World Happiness Report 2022* (ss. 1-145). New York: Sustainable Development Solutions Network. Available from <https://happiness-report.s3.amazonaws.com/2022/WHR+22.pdf> [146 sider]

- Helliwell, J.F, Layard, R. & Sachs, J.D. (Eds.) (2018). *World Happiness Report 2018*. Chapter 1-3 (ss. 2-65) & annex (ss. 160-166). Available from <https://worldhappiness.report/ed/2018/> [71 sider]
- Helliwell, J., Layard, R. & Sachs, J. (Eds.) (2016). *World Happiness Report 2016, Update (Vol. 1)*. Chapter 1 & 2 (ss. 1-49). New York: Sustainable Development Solution Network. Available from https://docs.wix-static.com/ugd/928487_e4ee68d284c44b16ad3bd28fb4e5dd7a.pdf [49 sider]
- Institut for lykkeforskning & Danica Pension (). *Der er et lykkeligt land – en kortlægning af årsagerne til danskernes lykke*. Available from <http://www.lykkeforskning.dk/> [64 sider]
- Jacoby, R.J., Leonard, R.C., Riemann, B.C., & Abramowitz, J.S. (2014). Predictors of quality of life and functional impairment in obsessive-compulsive disorder. *Comprehensive Psychiatry*, 55(5), 1195-1202. DOI: 10.1016/j.comppsy.2014.03.011 [8 sider]
- Kugler, B.B., Lewin, A.B., Phares, V., Geffken, G.R., Murphy, T.K., & Storch, E.A. (2013). Quality of life in obsessive-compulsive disorder: The role of mediating variables. *Psychiatry Research*, 206(1), 43–49. DOI: 10.1016/j.psychres.2012.10.006 [7 sider]
- Martela, F., Greve, B., Rothstein, B. Saari, J (2020). The Nordic Exceptionalism: What explains why the Nordic countries are constantly among the happiest in the world. In Helliwell, J.F, Layard, R. Sachs, J., & De Neve, J-E. (Eds.) (2020). *World Happiness Report 2020* (ss. 128-145). New York: Sustainable Development Solutions Network. Available from <https://worldhappiness.report/ed/2020/> [18 sider]
- Nørholm, V. & Bech, P. (2001). The WHO Quality of Life (WHOQOL) Questionnaire: Danish validation study. *Nordic Journal of Psychiatry*, 55(4), 229-235. DOI:

10.1080/080394801681019075 [7 sider]

- Rapaport, M.H., Clary, C., Fayyad, R., & Endicott, J. (2005). Quality-of-Life impairment in depressive and anxiety disorders. *American Journal of Psychiatry*, 162(6), 1171-1178. DOI: 10.1176/appi.ajp.162.6.1171 [8 sider]
- Stanca, L. (2016). The geography of parenthood and well-being: Do children make us, where and why? In Sachs, J., Becchetti, L. & Annett, A. (Eds.), *World Happiness Report 2016 (Vol II), Special Rome edition* Chapter 4, 88-102. Available from <https://apo.org.au/sites/default/files/resource-files/2016-03/apo-nid226726.pdf> [14 sider]
- The Happiness Research Institute (2015). *Happiness Equality Index Europe 2015*. Available from https://docs.wix-static.com/ugd/928487_1f4d07b8ffb040cb8f0944e61a32c017.pdf [15 sider]

The WHOQOL Group (WHO) (1998). Development of the World Health Organization WHOQOL-BREF Quality of Life Assessment. *Psychological Medicine*, 28(3), 551-558 [8 sider]

Thomsen, A.S. & Bech, P. (2017). Possible Error in the Danish version of the WHO Quality of Life (WHOQOL-BREF) Questionnaire. *Nordic Journal of Psychiatry*, 71(7), 549-550. DOI: 10.1080/08039488.2017.1352025 [2 sider]

- Weidle, B., Ivarsson, T., Thomsen, P.H., Lydersen, S., & Jozefiak, T. (2015). Quality of life in children with OCD before and after treatment. *European Child and Adolescence Psychiatry*, 24(9), 1061-1074. DOI: 10.1007/s00787-014-0659-z [14 sider]
- World Health Organization (WHO) (1996). WHOQOL-BREF: introduction, administration, scoring and generic version of the assessment. Available from: <https://www.who.int/publications/i/item/WHOQOL-BREF> [18 sider]

AALBORG UNIVERSITET

Modultitel dansk – Informationsvisualisering: Visuel Perception af viden, information og data

Information Visualization: Visual Perception of Knowledge, Information and Data

ECTS: 5

STADS-kode:

Modulansvarlig

Nik Kharlamov (nik@ikp.aau.dk)

Undervisere

Nik Kharlamov (nik@ikp.aau.dk)

Type og sprog

Valgfag.

Undervisningen foregår på dansk.

Mål

Viden

Den studerende skal gennem modulet opnå viden om:

- historisk, kulturel, teoretisk og praktisk rolle af informationsvisualisering i menneskenes kommunikation og interaktion
- relevante idéer, teorier, begreber og videnskabelige resultater indenfor perceptionspsykologi, med særligt fokus på synsperception
- relevante idéer, teorier, begreber og videnskabelige resultater om information på tværs af relevante discipliner • centrale typer af information (viden, information, data) og primære praktiske måder at formidle disse på visuelt

Færdigheder

Den studerende skal gennem modulet opnå færdigheder i:

- identificere og formulere relevante teoretiske og praktiske problemstillinger indenfor informationsvisualisering

- beskrive og redegøre for relevante idéer, teorier, begreber og videnskabelige resultater indenfor perceptionspsykologi og tværvideenskabelig informationsforskning, med informationsvisualisering som omdrejningspunkt
- reflektere over og forholde sig kritisk til forskellige typer af informationsvisualisering

Kompetencer

Den studerende skal gennem modulet opnå kompetencer til:

- anvende ovenstående viden og færdigheder til at undersøge, diskutere og arbejde med teoretiske og praktiske problemstillinger indenfor informationsvisualisering, ved brug af relevant teori, metoder og videnskabelige resultater på en selvstændig, velargumenteret, nuanceret og kritisk måde

Fagindhold og sammenhæng med øvrige moduler/semestre

Modulet introducerer grundlæggende idéer, principper, begreber og resultater bag menneskernes perception af visualiseret information, samt visse anvendte perspektiver og praktiske tilgange indenfor visualisering af information. Informationsvisualisering forstås bredt--som visualisering af abstrakte idéer og strukturer (vidensvisualisering), visualisering af konkret information af forskellige slags (informationsvisualisering i snæver forstand) samt visualisering af kvalitativt og kvantitativt data (datavisualisering). Visualisering diskuteres på grundlag af perceptionspsykologisk videnskab om menneskernes perceptuelle evner og systemer, med særligt fokus på synssystem. Modulet indeholder praktiske øvelser i visualisering af forskellige typer af information med hensyn til forskellige modtagergrupper (evaluering af eksisterende visualiseringer og produktion af egne visualiseringer).

Omfang og forventet arbejdsindsats

5 ECTS points svarer til 135 timer.

Aktivitet	Timer
9 forelæsninger á 2 timer	18
4 seminarer á 2 timer	8
Læsning og forberedelse	109
Eksamen (aktiv deltagelse)	0
I alt	135

Deltagere

Valgfaget er målrettet 4. og 6. semester på psykologiuddannelsen.

Modulet er relativt selvstændigt og kan samlæses med andre relevante uddannelser ved forhåndsgodkendelse fra de pågældendes studienævn.

Modulaktiviteter (kursusgange med videre)

Aktivitet	Tidsslot	Titel	Underviser
Forelæsning	2 x 45 min	Informationsvisualisering: Problematikker og begreber	Nik Kharlamov
Forelæsning	2 x 45 min	Kognitiv psykologi af informationsforståelse	Nik Kharlamov
Seminar	2 x 45 min	Seminar	Nik Kharlamov
Forelæsning	2 x 45 min	Synssystemets opbygning	Nik Kharlamov
Forelæsning	2 x 45 min	Farver og mønstre	Nik Kharlamov
Seminar	2 x 45 min	Seminar	Nik Kharlamov
Forelæsning	2 x 45 min	Fra visuelle objekter til informationsobjekter	Nik Kharlamov
Forelæsning	2 x 45 min	Software for informationsvisualisering	Nik Kharlamov
Seminar	2 x 45 min	Seminar	Nik Kharlamov
Forelæsning	2 x 45 min	Visuelle fortællinger	Nik Kharlamov
Forelæsning	2 x 45 min	Informationsvisualiseringsdesign	Nik Kharlamov
Seminar	2 x 45 min	Seminar	Nik Kharlamov
Forelæsning	2 x 45 min	Informationsvisualisering i kultur, filosofi og historie	Nik Kharlamov

1 forelæsning pr uge. Seminarer skal placeres i samme uger som 2., 4., 6., og 8. forelæsninger (lige efter forelæsningen).

Eksamen

Aktiv deltagelse/løbende evaluering

Prøven består i tilfredsstillende aktiv deltagelse i kurset, hvilket indebærer 75 % tilstedeværelse samt indløsning af samtlige opgaver, som stilles i løbet af kurset (på seminarer). Hvis den studerende ikke kan bestå ved aktiv deltagelse/løbende evaluering er der brugt et eksamensforsøg.

Syge- og reeksamen

Skriftlig. Prøven er individuel.

Prøven er en hjemmeopgave, med en af den studerende valgt og af den kursusansvarlige underviser godkendt problemstilling i relation til pensum. Pensumramme: ca. 500 sider obligatorisk litteratur. Sidetal: 5-7 sider. Besvarelsen bedømmes af eksaminator.

Forelæsningsmanchet/Pensum (487 sider):

Grundbog: Ware, C. (2021). *Information visualization: Perception for design* (4th ed.). Elsevier. (Som nødløsning kan 3. udgave fra 2013 bruges)

1. Informationsvisualisering: Problematikker og begreber

2 timer v/ Nik Kharlamov

Forelæsningen introducerer genstand, metode, begreber og problematikker ved det tværdisciplinære forskningsfelt informationsvisualisering. Vi diskuterer forskellige typer af information, der kan visualiseres, samt skitserer de psykologiske, kommunikative og kulturelle faktorer ved informationsvisualiseringspraksisser.

Pensum (i alt 67 sider)

- Ware, Kap. 1 [29 sider]
- Tversky, B. (2014). Visualizing thought. In W. Huang (Ed.). *Handbook of human centric visualization* (pp. 3–40). Springer. https://doi.org/10.1007/978-1-4614-7485-2_1 [38 sider, download ved at indtaste DOI link i AUB søgefelt]

2. Kognitiv psykologi af informationsforståelse

2 timer v/ Nik Kharlamov

Kognitionspsykologisk forståelse af mennesker tager afsæt i sind som informationsbearbejdningssystem. Forelæsningen skitserer de relevante aspekter af kognition, fra perception til beslutningstagen, som udgør den psykologiske kerne ved indsamling og brug af visuel information.

Pensum (i alt 68 sider)

- Ware, Kap. 11 [32 sider]
- Larkin, J. H., & Simon, H. A. (1987). Why a diagram is (sometimes) worth ten thousand words. *Cognitive Science*, 11(1), 65–100. <https://doi.org/10.1111/j.1551-6708.1987.tb00863.x> [36 sider, gratis adgang]

2. forelæsning følges af **Seminar 1**.

3. Synssystemets opbygning

2 timer v/ Nik Kharlamov

Visuel information indtages som udgangspunkt gennem øjnene og bearbejdes af synssystemet. Denne forelæsning skitserer strukturen ved menneskernes synssystem og dets forhold til miljøet og stimuli i miljøet.

Pensum (i alt 66 sider)

- Ware, Kap. 2 (undtagen afsnit "The optimal display") [33 sider]
- Ware, Kap. 5 (undtagen afsnit "Glyph design") [33 sider]

4. Farver og mønstre

2 timer v/ Nik Kharlamov

Farver og mønstre udgør grundlæggende egenskaber ved visuelle stimuli, som synet bearbejder og som bruges til at repræsentere bestemte aspekter af information i informationsvisualisering. Denne forelæsning dækker begreber og teorier vedrørende bearbejdning af disse egenskaber i synssystemet.

Pensum (i alt 58 sider)

- Ware, Kap. 4 (undtagen afsnit "Color measurement", "Application 3: Pseudocolor sequences for data maps" og "Application 4: Color reproduction") [23 sider]
- Ware, Kap. 6 (kun indledning og afsnit "Gestalt laws", "Perceiving patterns in continuous line charts", "Perceiving patterns in multidimensional discrete data", "The visual grammar of node-link diagrams" og "The processes of pattern finding") [35 sider]

4. forelæsning følges af **Seminar 2**.

5. Fra visuelle objekter til informationsobjekter

2 timer v/ Nik Kharlamov

Information repræsenteres i forskellige visuelle objekter og scener. Forelæsningen diskuterer forskellige slags af visuelle objekter og forskellige typer af information, som disse kan repræsentere på god og ondt. Dertil hører også visse aspekter af 3D-rumperception og interaktion i og med 3-dimensionelt rum, både fysisk og virtuel.

Pensum (i alt 50 sider)

- Ware, Kap. 8 [34 sider]
- Ware, Kap. 7 (kun afsnit "Depth cues in combination") [3 sider]
- Ware, Kap. 10 (kun afsnit "Exploration and navigation loop") [13 sider]

6. Software for informationsvisualisering

2 timer v/ Nik Kharlamov

Forelæsningen introducerer en række populære software løsninger (herunder Excel, Tableau og R med ggplot2 pakke), som bruges i informationsvisualisering.

Pensum (i alt 31 sider)

- Wickham, H., & Grolemund, G. (2016). *R for data science: Import, tidy, transform, visualize, and model data*. O'Reilly. Hele bogen i en løbende opdateret udgave er tilgængelig på <https://r4ds.had.co.nz/index.html> og det er denne udgave, der bruges. Kap. 1 (Kun afsnit 1.1, 1.4, 1.5, 1.6) [7 sider], Kap. 2 [1 side], Kap. 3 [20 sider], Kap. 4 [3 sider].

6. forelæsning følges af **Seminar 3**. Seminaret er dedikeret til øvelser i visualisering af kvantitativ data fra Kap. 3 i Wickham og Grolemund. Til seminaret skal studerende installere de nyeste versioner af følgende software:

- R (<https://cran.r-project.org/>)
- R Studio/Posit Desktop Open Source udgave (<https://www.rstudio.com/products/rstudio/>)

Begge dele er gratis offentligt tilgængeligt (open source) software og findes i versioner til MS Windows og MacOS. Se evt. forklaring i Wickham og Grolemund, afsnit 1.4.

7. Visuelle fortællinger

2 timer v/ Nik Kharlamov

I de fleste tilfælde indgår konkrete visuelle repræsentationer (visualiseringer) i fortællinger og kontekster. Forelæsningen diskuterer forskellige teknologiske, perceptuelle og sociale kontekster for præsentation af visualiseringer (herunder tekst, interaktive hjemmesider og oplæg som forskellige formater). Som en specifik case diskuteres Microsoft PowerPoint, idet denne software i kraft af sin udbredelse har opnået meget central status i vores liv, ofte med alvorlige konsekvenser.

Pensum (i alt 50 sider)

- Ware, Kap. 9 [28 sider]
- Kosslyn, S. M., Kievit, R. A., Russell, A. G., & Shephard, J. M. (2012). PowerPoint® presentation flaws and failures: A psychological analysis. *Frontiers in Psychology*, 3, a230. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2012.00230> [22 sider, gratis adgang]

8. Informationsvisualiseringsdesign

2 timer v/ Nik Kharlamov

Forelæsningen præsenterer idéer og guidelines til effektiv design af visualiseringer med udgangspunkt i menneskelig perception og kognition.

Pensum (i alt 35 sider)

- Ware, Kap. 12 (undtagen afsnit "Useful textbook references") [29 sider]
- Kelleher, C., & Wagener, T. (2011). Ten guidelines for effective data visualization in scientific publications. *Environmental Modelling and Software*, 26(6), 822–827. <https://doi.org/10.1016/j.envsoft.2010.12.006> [6 sider, download ved at indtaste DOI link i AUB søgefelt]

8. forelæsning følges af **Seminar 4**.

9. Informationsvisualisering i kultur, filosofi og historie

2 timer v/ Nik Kharlamov

Den afsluttende forelæsning tager en bredere kulturhistorisk og filosofisk vinkel på informationsvisualisering og på synets rolle på tværs af kulturer.

Pensum (i alt 62 sider)

- Jay, M. (1993). *Downcast eyes: The denigration of vision in twentieth-century French thought*. University of California Press. Kap. 1 [62 sider, tilgængelig gennem AUB: <https://ebookcentral.proquest.com/lib/aalborguniv-ebooks/detail.action?docID=223794>]
- Genlæs Tversky fra 1. forelæsning.

Modultitel dansk – Køn og feminisme i Psykologi

Gender and Feminism in Psychology

ECTS: 5

STADS-kode:

Modulansvarlig

Sarah Awad (awads@ikp.aau.dk)

Undervisere

Lise Rolandsen Agustin (lisera@dps.aau.dk)

Noomi Matthiesen (noomi@ikp.aau.dk)

Peter Clement Lund (pclement@ikp.aau.dk)

Sarah Awad (awads@ikp.aau.dk)

Sarah Kirkegaard Jensen (sakije@ikp.aau.dk)

Type og sprog

Valgfag.

Undervisningen foregår på dansk og engelsk.

Mål

Viden

Den studerende skal gennem modulet opnå viden om:

- forskellige tilgange til køn og seksualitet og deres bidrag til psykologifagets udvikling
- og grundig forståelse af relevante feministiske begreber og teorier
- og grundig forståelse af feministiske teories bidrag til psykologi
- feministiske teories bidrag til studierne af barndom, udvikling og kønnede forældreskab
- udviklingen af feministiske og queer bevægelser.

Færdigheder

Den studerende skal gennem modulet opnå færdigheder i:

- at beskrive og redegøre for relevante begreber og tematikker inden for køns teorier
- at forklare og analysere feministiske teories bidrag til forståelsen af psykologiske fænomener

- at analysere ulige magtforhold i hverdagspraksisser og på strukturelt niveau
- at analysere feministiske og queerteoriens muligheder, udfordringer og problemstillinger

Kompetencer

Den studerende skal gennem modulet opnå kompetencer til:

- at identificere magt- og kønsfordelingsdynamikker i viden og praksis inden for psykologi og beslægtede fagområder
- at anvende viden og færdigheder til teoretisk og metodisk at undersøge relevante psykologiske problemstillinger i lyset af feministisk teori på en selvstændig, velargumenteret, nuanceret og kritisk måde
- at reflektere kritisk og nuanceret over kønsligestilling

Fagindhold og sammenhæng med øvrige moduler/semestre

Modulet omfatter en introduktion til centrale teorier om køn, herunder feministiske teorier og deres bidrag til psykologisk viden og praksis.

Modulet sætter den studerende i stand til at diskutere og analysere, hvordan teorier om køn og de feministiske teorier har påvirket forskning og viden inden for psykologi og relaterede fag som visuelle kulturstudier, familiestudier, politologi og pædagogik.

Undervisningen vil være baseret på dansk og international forskning og inddrager i høj grad empiriske eksempler.

Forelæsninger arbejdes problemorienteret med udvalgte cases, som efterfølgende diskuteres i grupper og opsamles i plenum.

Modulaktiviteter (kursusgange med videre)

Aktivitet	Tidsslot	Titel	Underviser
1. Forelæsning	Forelæsning 2 x 45 min. Seminar med gruppearbejde 2 x 45 min.	Introduction to Social Psychological and Social Theory approaches to gender	Sarah Awad & Noomi Mathiesen
2. Forelæsning	Forelæsning 2 x 45 min. Seminar med gruppearbejde 2 x 45 min.	Gender as performative subjectivity	Peter Clement Lund

3. Forelæsning	Forelæsning 2 x 45 min. Seminar med gruppearbejde 2 x 45 min.	Women's movements, diversity and intersectionality	Lise Rolandsen Agustín
4. Forelæsning	Forelæsning 2 x 45 min. Forelæsning 2 x 45 min. Seminar med gruppearbejde 2 x 45 min.	Children and development under a feminist lens Family and feminism	Sarah Kirkegaard Jensen Noomi Matthiesen
5. Forelæsning	Forelæsning 2 x 45 min. Seminar med gruppearbejde 2 x 45 min.	Tackling inequalities in practice	Sarah Awad

Eksamen

Aktiv deltagelse/løbende evaluering.

Prøven består i tilfredsstillende aktiv deltagelse i kurset, hvilket indebærer 75 % tilstedeværelse samt indløsning af samtlige opgaver (heri indgår bl.a. kort essayskrivning, gruppearbejde og gruppepræsentation), som stilles i løbet af kurset. Hvis den studerende ikke kan bestå ved aktiv deltagelse/løbende evaluering, er der anvendt et eksamensforsøg

Syge- og reeksamen

Skriftlig. Prøven er individuel.

Prøven er en hjemmeopgave, med en af den studerende valgt og af den kursusansvarlige underviser godkendt problemstilling i relation til pensum. Pensumramme: 500 sider obligatorisk litteratur. Sidetal: 5-7 sider. Besvarelsen bedømmes af eksaminator

Forelæsningsmanchet/Pensum:

1. Introduction to Social Psychological and Social Theory approaches to gender.
v/ Sarah Awad & Noomi Matthiesen

Pensum:

- Stainton Rogers, W., & Stainton Rogers, R. (2001). The psychology of gender and sexuality: An introduction. McGraw-Hill Education (UK). Chapter 5: Feminist challenges (38s.)

- Inglis, D. & Thorpe, C. (2012). *An Invitation to Social Theory*. Cambridge: Polity Press. Chapter 11: Feminist Paradigms. (23s.)
- Beauvoir, Simone de (2011). Introduction. *The Second Sex* (pp. 23-39). (Constance Borde & Sheila Malovany-Chevallier, Trans.). New York: Vintage Books. (15s)
- Young, I. M. (2002). Lived body vs gender: Reflections on social structure and subjectivity. *Ratio*, 15(4), 410-428. (18s)

2. Judith Butler: Gender as performative subjectivity

v/ Peter Clement Lund

This lecture will introduce parts of Judith Butler's work on gender, subjectivity and identity. Butler's thoughts on how the body is constructed and formed into a subject will be discussed along with her thoughts on the relationship between subjectivity and identity. There will be a discussion of how Butler sees the subject as suppressed by regimes of power in society. Furthermore, it will be discussed how Butler views gender and how she understands gender as a subjectivating mechanism. It will also be discussed why and how she is concerned with emancipating individuals from the construct of gender in general and how her critique of feminist theory is grounded in the notion of gender as performative subjectivity.

Case analysis

The students will work in groups analyzing a case study through the concepts and ideas reviewed during the day.

Pensum:

- Brady, A. & Schirato, T. (2011). Introduction. In *Understanding Judith Butler*. SAGE Publications Ltd. http://primo.aub.aau.dk/desktop:Samlet:TN_scopus2-s2.084859395061 (4s)
- Brady, A. & Schirato, T. (2011). Subjectivity, identity and desire. In *Understanding Judith Butler*. SAGE Publications Ltd. http://primo.aub.aau.dk/desktop:Samlet:TN_scopus2-s2.0-84859395061 (25s)
- Brady, A. & Schirato, T. (2011). Gender. In *Understanding Judith Butler*. SAGE Publications Ltd. http://primo.aub.aau.dk/desktop:Samlet:TN_scopus2-s2.0-84859395061 (28s)

3. Women's movements, diversity and intersectionality

v/ Lise Rolandsen Agustín

In recent years the study of women's movements has partly focused on the ways in which different inequalities (such as gender, ethnicity, age, etc.) interact in the practices and aims of these social movements. Membership bases, advocacy efforts and mobilization patterns are addressed from the perspective of intersectionality. This session introduces to feminist

analyses of women's movements, focusing on their mobilization as well as their institutionalization. The session emphasizes in particular the study of diversity, power relations and patterns of in/exclusion within movements and how these dimensions affect their collective identity and action strategies.

Case analysis

The students will work in groups analyzing a case study through the concepts and ideas reviewed during the day.

Pensum:

- Montoya, C. (2019). From Identity Politics to Intersectionality? Identity-Based Organizing in the Occupy Movements. In Irvine, J., Lang, S. & Montoya, C. (eds), *Gendered Mobilization, Intersectional Challenges: Contemporary Social Movements in the North America and Europe* (pp. 135-153). London: ECPR Press. (18s)
- Lepinard, E. (2014). Doing Intersectionality. Varieties of Feminist Practices in France and Canada, *Gender & Society*, 28(6), 877–903. (13s)
- Rolandsen Agustín, L. (2013). Transnational Collective Mobilisation: Challenges for Women's Movements in Europe. In Mokre, M. & Siim, B. (eds), *Negotiating Gender and Diversity in an emergent European Public Sphere* (pp.161-178). Basingstoke: Palgrave Macmillan. (18s)

4. Children and development under a feminist lens

v/ Sarah Kirkegaard Jensen

This lecture departs from the premise that the understanding of children and childhood cannot be conceived independently of a political and cultural agenda. This requires looking at the broader cultural context and practices that shape and give meaning to gender, as well as its imbalances in status and power. In this scenario, the role of developmental psychology is critically analyzed.

Pensum:

- Burman, E., & Stacey, J. The child and childhood in feminist theory. *Feminist Theory*, 11(3), 227-240. (13s)
- Truong, T.-D. (1997). Gender and Human Development: A Feminist Perspective. *Gender, Technology and Development*, 1(3), 349–370. (21s)
- Leaper, C. (2000). The social construction and socialization of gender during development. In P. H. Miller & E. Kofsky Scholnick (Eds.), *Toward a feminist developmental psychology* (pp. 127-152). Florence, KY, US: Taylor & Frances/Routledge. (25s)

4. Family and feminism

v/ Noomi Matthiesen

This lecture describes the western cultural construction of the practice of parenting focusing on the normative ideals of mothering and fathering. The role of developmental psychology, as well as neuroscience, is discussed in the emergence of commonsense notions of motherhood and fatherhood and the gendered parenting practices that these notions incur. This includes a discussion of intensive parenting/mothering and the consequences for families, including families with untraditional structures.

Pensum:

- Faircloth, C. (2021). When equal partners become unequal parents: couple relationships and intensive parenting culture. *Families Relationships and Societies*. 10(2), pp. 231-248. (17s).
- Hays, S. (1996). *The cultural contradictions of motherhood*. Yale: Yale University Press. Ch. 1 & 2, pp. 1-50 (50s).

5. Tackling inequalities in practice

v/ Sarah Awad

This final session we discuss dilemmas in relation to analyzing and tackling inequalities in practice and we reflect on the implications of queer and feminist theories for psychological practice. We look at different examples such as childhood gender variance, cultural practices such as FGM, and the influence of gender representation in advertising.

Final reflection exercise

The students will work in groups analyzing a case study through the concepts and ideas reviewed during the day.

Pensum:

- Meadow, T. (2011). 'Deep down where the music plays': How parents account for childhood gender variance. *Sexualities*, 14(6), 725-747. (17s)
- Shweder, R. A. (2000). What about "female genital mutilation"? And why understanding culture matters in the first place. *Daedalus*, 129(4), 209-232. (23s)
- Gill, R. (2011). Bend it like Beckham? The challenges of reading gender and visual culture. In Reavey, P. (Ed) *Visual Methods in Psychology* (pp. 29-42). East Sussex: Psychology Press. (14s)

Psykologiens videnskabsteori

Psykologiens videnskabsteori
Epistemology of Psychology

ECTS: 5

STADS-kode: HEA220014L

Modulansvarlig

Svend Brinkmann: svendb@ikp.aau.dk

Undervisere

Svend Brinkmann: svendb@ikp.aau.dk

Seminarholdere

Svend Brinkmann: svendb@ikp.aau.dk

Type og sprog

Kursusmodul

Dansk

Mål

Ifølge studieordningen skal den studerende gennem modulet opnå:

Viden

- de herskende videnskabsteoretiske paradigmer med relevans for psykologien
- de mest centrale videnskabsteoretiske problemstillinger med relevans for psykologien
- psykologiens videnskabsteoretiske egenart og dens forhold til andre fag.

Færdigheder

- at identificere videnskabsteoretiske paradigmers relevans for videnskab i almindelighed
- at identificere videnskabsteoretiske paradigmers relevans for psykologi i særdeleshed
- at analysere og diskutere de videnskabsteoretiske problemer, som knytter sig til psykologisk videnskabeligt arbejde samt
- at formidle videnskabsteoretiske indsigter i psykologfaglige sammenhænge.

Kompetencer

- at håndtere videnskabsteoretisk viden og færdigheder på psykologirelevante problemstillinger
- at identificere egne læringsbehov og selvstændigt tage ansvar for egen faglig udvikling.

Fagindhold og sammenhæng med øvrige moduler/semestre

Kurset sigter på at bibringe den studerende en basal indsigt i de videnskabsteoretiske problemstillinger og paradigmer, der er relevante for psykologien og dets deldiscipliner, for derved kritisk at kunne vurdere fagets og dets deldiscipliners epistemologiske status.

Bemærk, at kurset retter sig mod den samlede psykologi og ikke blot den kvalitative psykologi.

Omfang og forventet arbejdsindsats

Den forventede arbejdsindsats er 135 timer fordelt efter nedenstående skema:

<i>Aktivitet</i>	<i>Timer</i>
<i>11 forelæsninger à 2 timer</i>	<i>22</i>
<i>10 seminargange à 2 timer</i>	<i>20</i>
<i>Læsning og forberedelse</i>	<i>91</i>
<i>Eksamen</i>	<i>3</i>

NB: lektioner tælles som timer.

Antal forelæsninger: 11 x 2 timer

Antal forelæsningshold: 1

Antal seminar timer: 10 x 2 timer

Antal seminarhold: 1

Deltagere

Studerende på bacheloruddannelsens 2. semester.

Deltagerforudsætninger

Det anbefales, at den studerende har gennemført 1. semester på psykologiuddannelsen på AAU.

Modulaktiviteter (kursusgange med videre)

- Basale forelæsninger i pensum
- Seminarer: Efter hver af forelæsningsgangen i pensum er der to timers seminar. I første seminar time arbejder de studerende med lærerstillede spørgsmål i selvorganiserede grupper. I anden seminar time gennemgås og diskuteres spørgsmålene i plenum (sidste gang anvendes muligvis en anden struktur).

Aktivitet	Tidsslot	Titel	Underviser/ Seminarholder
1. Forelæsning 1. seminar	2 x 45 min. 2 x 45 min.	Introduktion til viden- skabsteori	Svend Brinkmann
2. Forelæsning 2. seminar	2 x 45 min 2 x 45 min	Brugen af hypoteser i samfundsvidenskab og psykologi; forståelse og fortolkning	Svend Brinkmann
3. Forelæsning 3. seminar	2 x 45 min. 2 x 45 min	Positivisme	Svend Brinkmann
4. Forelæsning 4. seminar	2 x 45 min. 2 x 45 min	Kritisk rationalisme og vi- denskabsparadigmer	Svend Brinkmann
5. Forelæsning 5. seminar	2 x 45 min. 2 x 45 min	Forklaringstyper samt fænomenologi og herme- neutik	Svend Brinkmann
6. Forelæsning 6. seminar	2 x 45 min. 2 x 45 min	Kritisk teori	Svend Brinkmann
7. Forelæsning 7. seminar	2 x 45 min 2 x 45 min	Strukturalisme og post- strukturalisme	Svend Brinkmann
8. Forelæsning 8. seminar	2 x 45 min. 2 x 45 min	Socialkonstruktivisme	Svend Brinkmann
9. Forelæsning 9. seminar	2 x 45 min. 2 x 45 min	Videnskabelig realisme og kritisk realisme	Svend Brinkmann
10. Forelæsning 10. seminar	2 x 45 min. 2 x 45 min	Sandhed og relativisme samt samfundsforskning i samfundet	Svend Brinkmann
11. Forelæsning	2 x 45 min.	Sammenfatning og kol- lektiv feedback	Svend Brinkmann

Eksamen

Prøveform: skriftlig

Prøven er en individuel skriftlig 3 timers hjemmeopgave. Prøven har form af en kortsvarsprøve.

Pensumramme: 500 sider obligatorisk litteratur.

Besvarelsen bedømmes af eksaminator.

ECTS 5

Bedømmelsesform: Bestået/ikke bestået.

Censur: Intern prøve

Vurderingskriterier: Vurderingskriterierne er angivet i Universitetets eksamensordning

I essayet besvares 20 spørgsmål fra opgavestilleren kortfattet på baggrund af pensum. Hvert svar bedømmes efter følgende skala:

- Forkert besvaret (eller undladt besvarelse): 0 point
- Delvist korrekt besvarelse: 1 point.
- Overvejende korrekt bevarelse: 2 point.
- For at bestå kræves 30 point eller derover, og fagets mål er hermed indfrie

Forelæsningsmanchet/Pensum:

1. forelæsning: Introduktion til videnskabsteori

2 timer v/ Svend Brinkmann

I forelæsningen introduceres videnskabsteorien og de særlige forhold, der karakteriserer psykologien, diskuteres.

Forelæsningens pensum:

- Jacobsen, M.H., Lippert-Rasmussen, & K. & Nedergaard, P. (2015). Introduktion. In M. H. Jacobsen, K. Lippert-Rasmussen & P. Nedergaard, (Red.), Videnskabsteori i statskundskab, sociologi og forvaltning (3. udgave) (pp. 13-33). København: Hans Reitzels Forlag. (21. s.)

2. forelæsning: Introduktion til videnskabsteori samt brugen af hypoteser i samfundsvidenskab og psykologi

2 timer v/ Svend Brinkmann

Spørgsmålet om hypotesedannelse i videnskaben tages op. Svaret på dette spørgsmål er ofte retningsgivende for valg af kvalitativ eller kvantitativ metode. Endvidere diskuteres forståelse og fortolkning.

Forelæsningens pensum:

- Andersen, L. B. & Boolsen, M. W. (2015), Hypotesetest. In M. H. Jacobsen, K. Lippert-Rasmussen, K. & P. Nedergaard, (Red.), Videnskabsteori i statskundskab, sociologi og forvaltning (3. udgave) (pp. 37-67). København: Hans Reitzels Forlag (31 s.).
- Brinkmann, S. (2015), Forståelse og fortolkning. In M. H. Jacobsen, K. Lippert-Rasmussen & P. Nedergaard, (Red.), Videnskabsteori i statskundskab, sociologi og forvaltning (3. udgave) (pp. 69-98). København: Hans Reitzels Forlag (30 s.).

3. forelæsning: Positivism

2 timer v/ Svend Brinkmann

Positivismen var den absolut dominerende videnskabsteoretiske retning inden for videnskab i almindelighed og (angelsaksisk) psykologi i særdeleshed frem til ca. 1960. Også i dag arbejder mange psykologiske forskere i praksis på grundlag af positivistiske synspunkter

Forelæsningens pensum:

- Boolsen, M. W., & Jacobsen, M.H. (2015). Positivism. In M. H. Jacobsen, K. Lippert-Rasmussen & P. Nedergaard, (Red.), Videnskabsteori i statskundskab, sociologi og forvaltning (3. udgave) (pp. 101-132). København: Hans Reitzels Forlag (32 s).

4. forelæsning: Kritisk rationalisme og videnskabsparadigmer

2 timer v/ Svend Brinkmann

Poppers kritiske rationalisme udgør et delvist brud med den positivistiske tradition, og hans falsifikationsprincip er i dag en slags gold standard i såvel psykologi som anden videnskab. Kuhns paradigmatheori uddyber opgøret med positivismen og vinder stor popularitet blandt psykologer.

Forelæsningens pensum:

- Vengsgaard, K. (2015). Kritisk rationalisme. In M. H. Jacobsen, K. Lippert-Rasmussen & P. Nedergaard, (Red.), Videnskabsteori i statskundskab, sociologi og forvaltning (3. udgave) (pp. 133-168). København: Hans Reitzels Forlag (36 s).
- Collin, F. (2015). Videnskabsparadigmer. In M. H. Jacobsen, K. Lippert-Rasmussen & P. Nedergaard, (Red.), Videnskabsteori i statskundskab, sociologi og forvaltning (3. udgave) (pp. 169-203). København: Hans Reitzels Forlag (35 s).

5. forelæsning: Forklaringstyper samt fænomenologi og hermeneutik

2 timer v/ Svend Brinkmann

Hvor positivismen og den kritiske rationalisme ser årsagsforklaringer som den primære samfundsvidenskabelige forklaringstype, insisterer fænomenologien og hermeneutikken på forståelse med henvisning til grunde som det primære element i samfundsvidenskabelig begribelse.

Forelæsningens pensum:

- Lippert-Rasmussen, K. (2015). Forklaringstyper. In M. H. Jacobsen, K. Lippert-Rasmussen, K. & P. Nedergaard, (Red.), Videnskabsteori i statskundskab, sociologi og forvaltning (3. udgave) (pp. 395-434). København: Hans Reitzels Forlag (40 s).
- Andersen, H., & Koch, L. (2015). Hermeneutik og fænomenologi. In M. H. Jacobsen, K. Lippert-Rasmussen & P. Nedergaard, (Red.), Videnskabsteori i statskundskab, sociologi og forvaltning (3. udgave) (pp. 205-250). København: Hans Reitzels Forlag (46 s).

6. forelæsning: Kritisk teori

2 timer v/ Svend Brinkmann

Den kritiske teori udgjorde i en lang periode fra 1930 til ca. 1980 et seriøst alternativ til positivisme og kritisk realisme. Habermas' tredeling af erkendelsesinteresser er stadig central.

Forelæsningens pensum:

- Langagergaard, L. L., & Sørensen, A. (2015). Kritisk teori. In M. H. Jacobsen, K. Lippert-Rasmussen, K. & P. Nedergaard, (Red.), Videnskabsteori i statskundskab, sociologi og forvaltning (3. udgave) (pp. 101-132). København: Hans Reitzels Forlag (32 s).

7. forelæsning: Strukturalisme og poststrukturalisme

2 timer v/ Svend Brinkmann

Strukturalisme og poststrukturalisme har de senere år haft betydelig indflydelse på dansk psykologi, ligesom disse retninger udgør en del af forudsætningerne for socialkonstruktivismen.

Forelæsningens pensum:

- Esmark, A., & Laustsen, C. B. (2015). Strukturalisme og poststrukturalisme. In M. H. Jacobsen, K. Lippert-Rasmussen & P. Nedergaard, (Red.), Videnskabsteori i statskundskab, sociologi og forvaltning (3. udgave) (pp. 287-323). København: Hans Reitzels Forlag (37 s).

8. forelæsning: Socialkonstruktivisme

2 timer v/ Svend Brinkmann

Socialkonstruktivismen søger et radikalt opgør med ideen om viden som sand genspejling af en objektiv realitet, og uddyber dermed positivismekritikken, ligesom socialkonstruktivismen til en vis grad har overtaget den kritiske teoris rolle som førende progressivt alternativ til positivisme og videnskabelig realisme i psykologien.

Forelæsningens pensum:

- Collin, F. (2015). Socialkonstruktivisme. In M. H. Jacobsen, K. Lippert-Rasmussen & P. Nedergaard, (Red.), Videnskabsteori i statskundskab, sociologi og forvaltning (3. udgave) (pp. 325-364). København: Hans Reitzels Forlag (40 s).

9. forelæsning: Videnskabelig realisme og kritisk realisme

2 timer v/ Svend Brinkmann

Den videnskabelige realisme er noget underrepræsenteret i grundbogen, men samtidig formentlig den videnskabsteoretiske holdning, som flest mainstreampsykologer tilslutter sig. Derfor et en kort præsentation af denne retning.

Den kritiske realisme, der har sin primære udbredelse i Storbritannien, gør også op med positivismen, men søger at fastholde ideen om videnskab som erkendelse af objektivt eksisterende strukturer og ideen om mennesket som samfunds- og naturvæsen. Beslægtet med den kritiske psykologi.

Forelæsningens pensum:

- Ladyman, J. (2002). Scientific realism (chapter 5). In J. Ladyman, Understanding philosophy of science (pp. 129-161). London & New York: Routledge. (33 s.)
- Vad, P. (2015), Kritisk realisme. In M. H. Jacobsen, K. Lippert-Rasmussen & P. Nedergaard, (Red.), Videnskabsteori i statskundskab, sociologi og forvaltning (3. udgave) (pp. 365-391). København: Hans Reitzels Forlag (27 s).

10. forelæsning: Sandhed og relativisme samt samfundsforskning i samfundet
2 timer v/ Svend Brinkmann

Forholdet mellem sandhed og relativisme samt videnskabens position i samfundet undersøges sandhedsbegrebet og videnskabens position i det moderne samfund.

Forelæsningens pensum:

- Lippert-Rasmussen, K. (2015). Sandhed og relativisme. In M. H. Jacobsen, K. Lippert-Rasmussen & P. Nedergaard, (Red.), Videnskabsteori i statskundskab, sociologi og forvaltning (3. udgave) (pp. 477-512). København: Hans Reitzels Forlag (36 s).
- Andersen, H. (2015). Samfundsforskning i samfundet. In M. H. Jacobsen, K. Lippert-Rasmussen & P. Nedergaard, (Red.), Videnskabsteori i statskundskab, sociologi og forvaltning (3. udgave) (pp. 575-607). København: Hans Reitzels Forlag (33 s).

11. forelæsning: Sammenfatning og afrunding, gennemgang af eksamen, spørgetime
2 timer v/ Svend Brinkmann

Kurset søges sammenfattet og afrundet. Derudover en grundig gennemgang af forholdene omkring eksamen. Seminartimerne anvendes til spørgetime, hvor de studerende kan spørge om eventuelle uklarheder.

Pensum:

Intet nyt pensum.

Samlet pensumliste:

- Jacobsen, M.H., Lippert-Rasmussen, K. & Nedergaard, P. (Red.) (2015). Videnskabsteori i statskundskab, sociologi og forvaltning (3. udgave). København: Hans Reitzels Forlag. (Introduktion, kapitel 1-11, 13 & 16). (477 s.). (Bestilles hjem til Centerboghandlen).
- Ladyman, J. (2002). Scientific realism (chapter 5). In J. Ladyman, Understanding philosophy of science (pp. 129-161). London & New York: Routledge. (33. s.). (Gøres tilgængelig på Moodle).

I alt 510 sider